

[Jørgen Peder Hansen.]

ende udenfor, men dér er der blot tale om en udfordring, som vi ikke har særlig indflydelse på, om overhovedet nogen.

Det har været en rigtig politik at udtale tilslutning også til et udenrigspolitisk samarbejde, som det er skitseret og vedtaget i form af den såkaldte Luxembourgrapport, Davignonrapporten. Skiftende regeringer, også den nuværende, har udtalt sig på denne linje. Det, vi her forpligter os til, er deltagelse i to årlige udenrigsministermøder, hvor der ikke kan træffes beslutninger, som binder hverken den ene eller den anden, men hvor man kan drøfte de problemer, som deltagerne hver for sig finder væsentlige. Der findes simpelt hen ikke nogen opbygning af overnationale institutioner til at varetage det politiske samarbejde. Det udenrigspolitiske samarbejde går så langt, som regeringerne til enhver tid indbyrdes kan blive enige om, og ikke videre. Sådan siges det sidst i redegørelsen, og mere enkelt kan det faktisk ikke siges. Det er med andre ord den langsomste, som bestemmer farten, og det kan man så være begejstret for eller skuffet over. Men jeg tror nok, der her er tale om former for et samarbejde på det politiske felt, som vi kan være tilfredse med.

Det er ved adskillige lejligheder fremhævet fra regeringens side, at vi ønsker at arbejde for et EF, der er åbent over for et øget samkvem med de østeuropæiske lande, og som ligeledes er åbent over for de problemer, som udviklingslandene har at slås med. Dette blev meget stærkt understreget af statsministeren ved traktatundertegnelsen i Bruxelles og har senest på UNCTAD-konferencen i Chile fået en yderligere understregning af udenrigsøkonomiministeren, som har vakt nok så megen tilfredshed på konferencen.

I den hidtidige udvikling er der intet, som tyder på, at EF har stillet sig hindrende i vejen for afspændingen mellem øst og vest. Dette synspunkt indgår jo som et væsentligt led i mange debatter omkring EF. Tværtimod mener jeg, således som redegørelsen også nævner det, at udviklingen henimod en øget afspændt situation op gennem 1960erne netop har vist, at det ikke er tilfældet, men at det er det modsatte, der har været tilfældet. Det er også værd at erindre om, at udenrigsministeren under sin rejse i Afrika

hos fremtrædende politikere har mødt det synspunkt, at man meget gerne ser Danmark komme med i et udvidet EF-samarbejde.

Forsvarspolitikken hører ikke hjemme i EF. Det har den ikke gjort hidtil, og vi vil fastholde, at den heller ikke skal gøre det i fremtiden. Den hører hjemme i NATO, og dér skal den blive — det har vi klart givet udtryk for — fordi USA og Canada er med i dette samarbejde, og det er foreløbig den eneste sikkerhedspolitiske garanti, vi kan få, men også fordi vi mener, det er en fejlagtig politik at lægge grundsten til opbygning af nye forsvarsblokke på et tidspunkt, hvor vi arbejder for deres afskaffelse på det lange sigt gennem såkaldte samarbejds- og sikkerhedskonferencer, hvor mange der så skal til. Det er ikke nye blokke, vi har brug for, men en reduktion af de eksisterende på et realistisk grundlag og gennem samarbejde mellem øst og vest bl. a. på de konferencer, vi omtaler i denne debat. Der er overhovedet ingen grund til at nære betænkeligheder over for dette samarbejde, men der kan være god grund til at nære betænkeligheder, hvis vi ikke får mulighed for at deltage i dette samarbejde.

Som et led i bestræbelserne på at opnå bedre kontakter med udviklingslandene har ministeren aflagt besøg i nogle afrikanske lande samt haft drøftelser med visse ledere fra frihedsbevægelserne i det sydlige Afrika. Baggrunden har naturligvis været at vurdere den bistand, vi yder til disse lande. Det er sikkert meget værdifuldt, at netop den ansvarlige minister drager af sted for at få et førstehåndskendskab til forholdene på stedet. Jeg forstår, at udenrigsministeren i alt væsentligt er tilfreds med de indhøstede erfaringer. Man kunne nok have ønsket sig, at udenrigsministerens rejse til Afrika først og fremmest havde givet andre anledning til at oplyse om dette store kontinents problemer, som ikke mindst er af politisk karakter, og som nok i nogle tilfælde kan forekomme selvskabte, men som for de alvorligstes vedkommende så afgjort er fremkaldt af den undertrykkelsespolitik, som finder sted i Sydafrika, Rhodesia og i de portugisiske kolonier. De hvide mindretal har i disse områder sat sig til rette og etableret sig med umenneskelige politistatsmetoder som grundlag for en apartheidpolitik og forføl-